

Imigrace mění poslání ozbrojených sil

Protože mnohé bohaté země čelí v současné době rozšiřujícímu se přílivu ilegálních imigrantů a uprchlíků, některé z nich používají vojenské síly k jeho zastavení. V mnoha případech se vojáci a námořníci, vycvičení pro tradiční vojenský konflikt, ocitnou na strážích na státních hranicích nebo na pobřeží v akci určené k zastavení nebo zvládnutí ilegálních imigrantů anebo uprchlíků.

Zvýšené spoléhání se na vojenskou sílu při takových ohroženích dokazuje základní změnu v tom, jakým způsobem hodlají státy používat svoje ozbrojené síly v příštích desetiletích. Důležitější však je, že tento trend naznačuje dramatickou změnu v nazírání mnoha států na narůstající problém mezinárodní migrace.

Imigrace, dříve považovaná za sociální nebo ekonomický fenomén, je ze strany států stále více pokládána za bezpečnostní problém. Politici a vojenští vedoucí činitelé tak rozdílných zemí jako Maďarsko, Malajsie, Rusko, Jižní Afrika, Thajsko a Spojené arabské emiráty charakterizují ilegální migraci nebo masovou migraci za příklad současného anebo potenciálního ohrožení státní bezpečnosti.

Vysoce postavení představitelů ministerstva zahraničí a Pobřežní stráže USA prohlásili, že možná masová migrace z Mexika nebo Kuby nebo migranti směřující do karibské oblasti představují ohrožení státní bezpečnosti. Plánovači obrany v západní Evropě naznačují, že hromadná migrace ze severní Afriky může destabilizovat jejich region.

Výsledkem je, že mnohé státy zasazují vojenské jednotky k zachycení imigrantů a uprchlíků ještě před jejich příchodem.

Malajsie například před nedávnem svěčila své armádě omezené policejní pravomoci pro střežení pohraničních oblastí, aby čelila ilegálním imigrantům. Itálie rozvinula vojsko podél jižního jaderského pobřeží pro zabránění přílivu ilegálních imigrantů z Albánie a jiných zemí. Jižní Afrika umístila stovky vojáků na svých hranicích s Mosambikem a Zimbabwem proti ilegálnímu vstupu do země.

K pravděpodobně největší bloádě proti uprchlíkům v nedávné historii došlo v roce 1994, když Spojené státy čelily přílivu tisíců haitských a kubánských uprchlíků. Spojené státy zasadily Pobřežní stráž a plavidla válečného námořnictva v rámci rozsáhlého úsilí zachytit a zachránit uprchlíky na širém moři. Potom Spojené státy odeslaly uprchlíky do vojáky spravovaných sběrných táborů na Kubě a v Panamě.

Kromě použití vojsk k zastavení ilegálních imigrantů na hranici mnohé státy používají vojenské síly k repatriaci migrantů a uprchlíků po jejich příchodu, a to repatriaci často nedobrovolné a nucené.

V roce 1996 Francie a Španělsko použily vojenských letadel k operacím spojeným s repatriací. Když se malajská vláda rozhodla repatriovat vietnamské uprchlíky, deportovala mnohé z nich na lodích po moři. Tanzanie nedávno vyslala vojáky, aby zahnali uprchlíky ze Rwandy nazpět do jejich země.

Vláda Spojených států započala používat ozbrojené síly pro pomoc při repatriaci ilegálních čínských imigrantů zachycených na lodích pašujících lidi. V roce 1995 Pentagon

vyslal vojáky na pomoc při repatriaci migrantů na palubě čínské lodi přistižené v blízkosti Hawajských ostrovů.

Přibližně o rok později bylo zasazeno přibližně 300 amerických vojáků na pomoc při repatriaci ilegálních čínských imigrantů na pašerácké lodi zachycené blízko Bahamských ostrovů.

Mnohé vlády odůvodňují použití vojenské síly při řešení záležitostí imigrantů a uprchlíků obrovskými **logistickými problémy vytvářenými zabezpečením velkých skupin lidí**. Vojenské útvary mohou zřizovat uprchlické tábory anebo dočasná ubytovací střediska, vybavená zdravotnickými a stravovacími zařízeními v takovém rozsahu a tak rychle, jak to nejsou schopny zvládnout jiné instituce.

Kromě toho, vojsko může být použito k demonstraci síly, která může zabránit tomu, aby se rychle proměnlivá situace nezměnila ve výbušnou. V roce 1995 přítomnost vojáků při repatriaci Číňanů z Hawaje zabránila čínským pašerákům zastrášovat nebo ohrožovat jiné imigranty.

Avšak spoléhání se na vojenskou sílu při řešení problémů imigrantů a uprchlíků není bez kontroverze. Mnozí velitelé, zastánci tradic, to nepovažují za součást svých povinností.

Během kubánské a haitské uprchlické krize v roce 1995 si vojenské orgány ztěžovaly na to, že vojenské prostředky byly přiděleny k plnění nevojenských úkolů, jako je ubytování a zabezpečení uprchlíků. Pentagon navrhl najmout občanské pracovníky pro vystřídání přibližně 6700 vojáků vyslaných do Guantánamo na Kubě, aby se starali o uprchlíky.

Vedle tradičního odporu existují problémy týkající se lidských práv. Co se stane, když je mladý, horlivý voják, který byl vycvičen pro tradiční vedení boje, konfrontován s přílivem tak zvaných imigrantů? Je zřejmé, že nejhorším výsledkem je, že by potenciální imigranti nebo uprchlíci mohli být zastřeleni.

Například v září 1996 oznámila řecká vláda, že jedna z představených hlídek řecké armády střílela na plavidlo přepravující 15 ilegálních imigrantů.

Nehledíc na všechny tyto problémy je jasné, že se bude účast ozbrojených sil při řešení problémů imigrace a uprchlíků rozšiřovat. V tom rozsahu, v jakém se mezinárodní migrace rozšiřuje, a to v důsledku činitelů jako růst populace, nezaměstnanost v zemích původu a zvětšující se ekonomické rozdíly mezi státy, budou mnohé vlády vystaveny zesilující nutnosti jednat. Pro mnohé z nich bude zasazení vojenských útvarů přijatelnou možností.

Ozbrojené síly musejí být připraveny k řešení problému imigrace. Otázkou, na kterou je nutno odpovědět, je, zda školení ve vojenských akademiích připravuje vojáky pro tuto blížící se realitu. Pouze za předpokladu takového školení může být svět odůvodněně přesvědčen, že rozšiřující se vojenské zasazení při řešení globálního problému migrace nepovede k humanitární pohromě.

*(Paul Smith, Defence News 19/1997.
Zkráceno a redakčně upraveno /NAS.)*